

Glossary

High School Level

Living Environment Glossary

English / Vietnamese

Translation of Living Environment terms based on the Coursework for Living Environment Grades 9 to 12.

Word-for-word glossaries are used for testing accommodations for ELL/LEP students

---

THE STATE EDUCATION DEPARTMENT / THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234

P-16

Office of Elementary, Middle, Secondary and Continuing Education and Office of Higher Education
Office of Bilingual Education and World Languages

<http://www.emsc.nysed.gov/biling/>

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK

Regents of The University

BETTY A. ROSA, <i>Chancellor</i> , B.A., M.S. in Ed., M.S. in Ed., M.Ed., Ed.D.	Bronx
T. ANDREW BROWN, <i>Vice Chancellor</i> , B.A., J.D.	Rochester
ROGER TILLES, B.A., J.D.	Great Neck
LESTER W. YOUNG, JR., B.S., M.S., Ed.D.	Beechhurst
CHRISTINE D. CEA, B.A., M.A., Ph.D.	Staten Island
WADE S. NORWOOD, B.A.	Rochester
KATHLEEN M. CASHIN, B.S., M.S., Ed.D.	Brooklyn
JAMES E. COTTRELL, B.S., M.D.	New York
JOSEPHINE VICTORIA FINN, B.A., J.D.	Monticello
JUDITH CHIN, M.S. in Ed.	Little Neck
BEVERLY L. OUDERKIRK, B.S. in Ed., M.S. in Ed.	Morristown
CATHERINE COLLINS, R.N., N.P., B.S., M.S. in Ed., Ed.D.	Buffalo
JUDITH JOHNSON, B.A., M.A., C.A.S.	New Hempstead
NAN EILEEN MEAD, B.A.	Manhattan
ELIZABETH S. HAKANSON, A.S., M.S., C.A.S.	Syracuse
LUIS O. REYES, B.A., M.A., Ph.D.	New York
SUSAN W. MITTLER, B.S., M.S.	Ithaca

Commissioner of Education and President of The University

MARYELLEN ELIA

Executive Deputy Commissioner

ELIZABETH R. BERLIN

The State Education Department does not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its educational programs, services and activities. Portions of this publication can be made available in a variety of formats, including braille, large print or audio tape, upon request. Inquiries concerning this policy of nondiscrimination should be directed to the Department's Office for Diversity and Access, Room 530, Education Building, Albany, NY 12234.

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
A	
abandon	bỏ hoang
abbreviation	sự viết tắt
ability	khả năng
abiogenesis	sự phát sinh tự nhiên
abiotic	vô sinh
abiotic factor	nhân tố sinh thái vô sinh
abortion	sự phá thai
absorption	sự hấp thụ
accomplish	hoàn thành
according to	theo
account	tính đến
accumulate	tích lũy
accurate	chính xác
acetylcholine	acetylcholin
acid	axit
acid rain	mưa axit
acidity	tính axit
acne	mụn trứng cá
acquire	giành được
acquired characteristics	những tính trạng biến dị không do di truyền
acquired immunity	miễn dịch tập nhiễm
acquired immunodeficiency syndrome (AIDS)	hội chứng suy giảm miễn dịch mắc phải (AIDS)
acromegaly	bệnh to cực
activation energy	năng lượng hoạt hóa
active immunity	miễn dịch chủ động
active site	điểm hoạt động
active transport	vận chuyển tích cực
activity	hoạt tính
adaptation	sự thích nghi
adaptive	thích nghi
adaptive radiation	phát tỏa thích nghi
adaptive value	giá trị thích nghi
addiction	sự nghiện
additional	thêm vào
adenine	adenin
adenosine diphosphate (ADP)	adenosin điphosphat (ADP)
adenosine monophosphate (AMP)	adenosin monophosphat (AMP)
adenosine triphosphate (ATP)	adenosin triphosphat (ATP)
adequate	đầy đủ
adhesion	sự dính
adipose tissue	mô mỡ
adolescence	thời thanh niên
adrenal cortex	vỏ tuyến thượng thận
adrenal gland	tuyến thượng thận
adrenal medulla	tủy tuyến thượng thận
adrenaline	adrenalin

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
adrenocorticotrophic hormone (ACTH)	hocmon kích vỏ thượng thận (ACTH)
adsorption	sự hấp phụ
adult	người lớn
advantage	lợi thế
aerobe	vi sinh vật hiếu khí
aerobic	hiếu khí
aerobic respiration	hô hấp hiếu khí
aerosol	xon khí
afterbirth	nhau thai
agar	thạch trắng
agarose	agarose
agglutination	sự ngưng kết
agglutinin	ngưng kết tố
agglutinogen	ngưng kết nguyên
aging	sự lão hóa
agricultural	thuộc nông nghiệp
agriculture	nông nghiệp
AIDS (acquired immunodeficiency syndrome)	AIDS (hội chứng suy giảm miễn dịch mắc phải)
ailment	sự ốm đau
air pollution	ô nhiễm không khí
air sac	túi khí
air space	khe hở không khí
albinism	chứng bạch tạng
albino	người bạch tạng
albumen	phôi nhũ
alcoholic fermentation	sự lên men rượu
algae	tảo
algal bloom	sự phát triển tăng vọt đột ngột của tảo
alimentary canal	ống thức ăn
alkaline	có tính kiềm
all or none response	đáp ứng tất cả hoặc không
allantois	niệu nang
allele (s)	alen
allergic	dị ứng
allergic reactions	phản ứng dị ứng
allergy	sự dị ứng
alter (ed)	(bị) biến đổi
altered gene	gen bị biến đổi
alternation of generation	sự luân phiên thế hệ
alveolus	phế nang
ameba	amip
amoeboid movement	chuyển động amip
amino acid (s)	(các) axit amin
amino group	nhóm amino
ammonia	amoniac
amniocentesis	chọc dò màng ối qua bụng
amnion	màng ối

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
amniotic fluid	dịch ối
amount	số lượng
amphibian	lưỡng cư
amylase	men phân giải tinh bột
anabolism	sự hợp hóa
anaerobe	vi khuẩn kỵ khí
anaerobic	kỵ khí
analgesic	làm giảm đau
analogous structure	kết cấu tương tự
anaphase	pha sau
anatomy	cơ thể học
androgen	hocmon nam
anemia	thiếu máu
angina pectoris	đau thắt ngực
animal	động vật
ant	con kiến
antenna (e)	(các) râu
anterior	ở phía trước
anther	bao phấn
antibiotic (s)	(các) kháng sinh
antibodies	các kháng thể
antibody	kháng thể
anticodon	bộ 3 đối mã
antigen	kháng nguyên
antihistamine	chất kháng histamin
antiseptics	chất khử trùng
antitoxin	chất kháng độc tố
anus	hậu môn
aorta	động mạch chủ
aortic arch	cung động mạch chủ
aphotic zone	tầng không lọt ánh sáng
appearance	diện mạo
appendage	phần phụ
appendicitis	viêm ruột thừa
appendix	ruột thừa
apply	áp dụng
appropriate	thích hợp
approval	phê duyệt
aquaculture	ngành nuôi trồng thủy sản
aquarium	bể nuôi loài thủy sinh
aquatic	thủy sinh
arid	khô cằn
arrow	mũi tên
arteriole	tiểu động mạch
artery	động mạch
arthritis	viêm khớp
artificial selection	sự chọn lọc nhân tạo

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
asbestos	amiăng
ascending colon	tràng xuống
ascorbic acid	vitamin C
asexual	vô tính
asexual reproduction	sinh sản vô tính
asexually	theo cách vô tính
ash	tro
aspen	cây dương lá rung
assembled	lắp ráp
assimilation	sự đồng hóa
associate	liên kết
association neuron	tế bào thần kinh liên kết
assuming	giả định
assumption	sự giả định
aster	cây thạch thảo
asthma	bệnh hen
astigmatism	loạn thị
atherosclerosis	xơ vữa động mạch
athlete's foot	bệnh nấm ở bàn chân
atmosphere	khí quyển
atmospheric	thuộc khí quyển
atmospheric temperature	hiệu độ khí quyển
atom	nguyên tử
atomic mass	khối lượng nguyên tử
atomic number	số nguyên tử
ATP (adenosine tri-phosphate)	ATP (adenosin triphosphat)
atria	các tâm nhĩ
atrium	tâm nhĩ
attach	gắn liền
attack	tấn công
attempt	sự cố gắng
auditory canal	ống tai
auditory nerve	dây thần kinh thính giác
auricle	tiểu nhĩ
autoclave	nồi hấp
automobile	ô tô
autonomic nervous system	hệ thần kinh tự chủ
autosome	thể nhiễm sắc điển hình
autotroph	sinh vật tự dưỡng
autotrophic	tự dưỡng
autotrophic nutrition	sự tự dưỡng
auxin	auxin
availability	tính sẵn dùng
available	có sẵn để dùng
axis	trục
axon	trục tế bào

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
B	
bacteria	các vi khuẩn
bacterial	do vi khuẩn
bacterial infections	nhiễm khuẩn
bacterial pneumonia	viêm phổi do vi khuẩn
bacteriophage	vật ăn vi khuẩn
bacterium	vi khuẩn
balance	sự cân bằng
balanced diet	chế độ ăn cân bằng
ball and socket joint	khớp cầu
bare	trần
bark	vỏ cây
barnacle	con hàu
basal metabolic rate	tỉ lệ trao đổi chất cơ bản
base	cơ sở
base-pairing	ghép đôi bazơ
bass	cá vược
beak	mỏ
bear	con gấu
beaver	con hải ly
beetle	bọ cánh cứng
behavior	hành vi
behavioral	thuộc hành vi
benedict's solution	dung dịch Benedict
benthos	sinh vật đáy
beriberi	bệnh tê phù
bias	độ lệch
bicarbonate	bicarbonat
biceps	cơ hai đầu
bicuspid valve	van hai lá
bilateral symmetry	tính đối xứng hai bên
bile	mật
bile duct	ống mật
bile pigment	sắc tố mật
binary fission	phân chia nhị phân
binomial nomenclature	danh pháp hai phần
biochemical processes	các quá trình sinh hóa
biochemistry	hóa sinh học
biodegradable	có thể bị vi khuẩn làm cho thối rữa
biodiversity	sự đa dạng sinh học
biogenesis	thuyết phát sinh sinh vật
biogeochemical cycle	chu trình sinh địa hóa
biological catalysis	xúc tác sinh học
biological control	khống chế sinh học
biological magnification	sự lan truyền sinh học
biology	sinh học
biomass	sinh khối

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
biome	quần xã sinh vật
bioremediation	trị liệu sinh học
biosphere	sinh quyển
biotechnological	thuộc công nghệ sinh học
biotechnology	công nghệ sinh học
biotic	thuộc đời sống
biotic factor	nhân tố sinh thái hữu sinh
birch	cây bạch dương
birth canal	ống sinh
birth control	sinh đẻ có kế hoạch
birth rate	tỷ lệ sinh đẻ
biuret test	thử nghiệm biuret
bladder	bàng quang
blade	lưỡi dao
blastula	phôi nang
blending inheritance	sự di truyền pha trộn
blind spot	điểm mù
blinking	chớp mắt
block	ngẽn
blood	máu
blood cavity	xoang máu
blood circulation	sự tuần hoàn máu
blood clotting	sự đông máu
blood group	nhóm máu
blood plasma	huyết thanh
blood platelet	tiểu cầu
blood pressure	huyết áp
blood smear	kính phết máu
blood sugar	đường huyết
blood transfusion	sự truyền máu
blood vessel	mạch máu
boil	sôi
bond	liên kết
bone	xương
bone marrow	tủy xương
booklet	sách nhỏ
botany	thực vật học
Bowman's capsule	bao Bowman
brain	bộ não
brain stem	cuống não
bread mold	nấm mốc trên bánh mì
breathing	sự thở
breeding	sự gây giống
briefly	vắn tắt
broccoli	bông cải xanh
bronchitis	viêm phế quản
bronchus	phế quản

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
bubble	bong bóng
bud	chồi
budding	sự nảy chồi
buffer	chất đệm
bulb	hành tủy
burn	đốt cháy
C	
cabbage	cải bắp
calcium	canxi
calcium carbonate	canxi cacbonat
calibrate	hiệu chuẩn
calorie	calo
calorimeter	nhịệt lượng kế
cancer	ung thư
canopy	vòm
capacity	dung tích
capillary	mao dẫn
capillary action	hiện tượng mao dẫn
carbohydrate	cacbohydrat
carbohydrate (s)	(các) cacbohydrat
carbon	cacbon
carbon cycle	chu trình cacbon
carbon dioxide	cacbon đioxit
carbon fixation	sự ngưng kết cacbon
carbon monoxide	cacbon monoxit
carbon-containing	chứa cacbon
carboxyl group	nhóm cacboxyl
carcinogen	chất gây ung thư
cardiac muscle	cơ tim
cardiovascular disease	bệnh tim mạch
carnivore	loài ăn thịt
carnivorous	ăn thịt
carotene	caroten
carrier	sinh vật mang mầm bệnh
carrying capacity	sức chứa
cartilage	sụn
catabolism	sự dị hóa
catalase	catalaza
catalyst	chất xúc tác
caterpillar	sâu bướm
catfish	cá da trơn
cattail	cây hương bồ
caudal fin	vây đuôi
caudal vertebra	xương sống đuôi
caudatum	nhân đuôi
cauliflower	súp lơ
cell	tế bào

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
cell body	tế bào thân
cell cycle	chu kỳ tế bào
cell division	sự phân bào
cell membrane	màng tế bào
cell plate	đĩa tế bào
cell respiration	hô hấp tế bào
cell specialization	sự chuyên hóa tế bào
cell theory	học thuyết tế bào
cell wall	thành tế bào
cell-mediated immunity	miễn dịch trung gian tế bào
cellular respiration	hô hấp tế bào
cellulose	xenlulô
Celsius	Celsius
Celsius scale	thang nhiệt độ Celsius
centigrade	độ bách phân
centimeter	centimet
central nervous system	hệ thần kinh trung ương
centrifuge	máy ly tâm
centriole	trung tử
centromere	trung tiết
centrosome	trung thể
cereal group	nhóm ngũ cốc
cerebellum	tiểu não
cerebral cortex	vỏ não
cerebrospinal fluid	dịch não tủy
cerebrum	óc
certain	nhất định
cervix	cổ tử cung
challenge	thử thách
chemical	thuộc hóa học
chemical bond	liên kết hóa học
chemical equation	phương trình hóa học
chemical formula	công thức hóa học
chemical reaction	phản ứng hóa học
chemoautotroph	hóa tự dưỡng
chemosynthesis	hóa tổng hợp
chemotherapy	hóa trị liệu
chemotropism	tính hướng hóa chất
chicken pox	bệnh thủy đậu
chipmunk	sóc chuột
chitin	kitin
chlorine	clo
chlorophyll	chất diệp lục
chloroplast	lục lạp
cholera	bệnh tả
cholesterol	cholesterol
chordate	động vật có dây sống

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
chorion	màng ối
chromatid	nhiễm sắc tử
chromatin	nhiễm sắc chất
chromatography	sắc ký
chromosomal alteration	sự biến đổi nhiễm sắc thể
chromosomal recombination's	sự tái tổ hợp nhiễm sắc thể
chromosome	nhiễm sắc thể
chyme	dịch sữa
cilia	mao
ciliary motion	chuyển động mao
circulation	sự tuần hoàn
circulate	tuần hoàn
circulatory	lưu thông
circulatory system	hệ tuần hoàn
claim	cho là
class	lớp
classification	sự phân loại
classify	phân loại
clawed	có vuốt
cleavage	sự phân cắt
climate	khí hậu
climax community	quần xã đỉnh cực
climax	cao đỉnh
climax	cao đỉnh
clipping	sự xén
clone	dòng vô tính
cloning	sinh sản vô tính
close circulatory systems	hệ tuần hoàn khép kín
coacervate	côaxecva
coal	than
coarse adjustment	sự điều chỉnh sơ bộ
coast	bờ biển
coastal ocean	vùng biển ven bờ
coastline	đường bờ biển
cocci	các khuẩn cầu
coccus	khuẩn cầu
cockroach	con gián
cocoon	cái kén
codominance	tính đồng trội
codon	đơn vị mã
coenzyme	coenzim
coevolution	đồng tiến hóa
cohesion	sự dính
cohesive force	lực dính
collect	tập hợp
collecting duct	ống góp
colloidal dispersion	sự phân tán keo

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
colon	ruột kết
colony	bầy
color blindness	mù màu
coloration	màu sắc
combat	đánh nhau
combination	tổ hợp liên hợp
commensalism	sự hội sinh
common	thường gặp
common ancestor	tổ tiên chung
common cold	bệnh cảm thường
communicable	có thể lây
communication	sự truyền đạt
community	cộng đồng
competition	sự cạnh tranh
competitive exclusion principle	nguyên lý loại trừ cạnh tranh
complementary	bù
complete protein	protein hoàn chỉnh
complex multicellular	đa bào phức
complexity	sự phức tạp
compost	phân trộn
compound	hợp chất
compound eye	mắt kép
compound light microscope	kính hiển vi quang học kép
compound microscope	kính hiển vi kép
concentration	nồng độ
concentration gradient	thang độ nồng độ
concept	khái niệm
conception	sự thụ thai
concerning	về việc
conclusion	sự kết luận
condensation	sự ngưng tụ
conditioned reflex	phản xạ có điều kiện
conditioning	điều kiện hóa
conduct	dẫn
conduction	sự dẫn
cone	hình nón
conifer	cây lá kim
coniferous	lá kim
coniferous forest	rừng lá kim
conjugation	sự tiếp hợp
connective tissue	mô liên kết
conservation	sự bảo tồn
conservation of environment	sự bảo tồn môi trường
considered	được cân nhắc
constipation	chứng táo bón
construct	xây dựng
consumer	sinh vật tiêu thụ

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
contain	chứa
content	nội dung
contour farming	canh tác bậc thang
contour ploughing	sự cày vòng quanh
contraception	sự ngừa thai
contractile vacuole	không bào co rút
contribute	đóng góp
control	điều khiển
controlled experiment	thí nghiệm có kiểm soát
controlled variable	nhân tố khả biến được kiểm soát
convergent evolution	tiến hóa đồng quy
convert	chuyển đổi
convulsion	chứng co giật
coordinating system	hệ tọa độ
coordination	tọa độ
coral	san hô
coral reef	rặng san hô
coronary circulation	tuần hoàn mạch vành
coronary artery	động mạch vành
corpus luteum	thể vàng
cortex	vỏ
cortisone	cortisone
cotyledon	lá mầm
covalent bond	liên kết cộng hóa trị
cover	che phủ
cover crop	cây trồng phủ đất
coverslip	lá kính đậy
Cowper's gland	tuyến Cowper
Cranial nerve	Thần kinh sọ
crayfish	tôm hùm đất
crescent	hình lưỡi liềm
cretinism	chứng độn
cricket	con dế
crisp	giòn
crop	vụ mùa
crop rotation	luân canh
crop breeding	tạo giống cây trồng
crop fertilization	sự làm màu mỡ cây trồng
crop pollination	sự thụ phấn cây trồng
crossing-over	sự bắt chéo
crustacean	loài giáp xác
cryptic coloration	màu sắc ngụy trang
cultivated plant	cây trồng
culture	sự nuôi cấy
currently	hiện thời
cuticle	biểu bì
cutting	sự cắt

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
cycling	sự luân chuyển
cyclonic	thuộc gió xoáy
cysteine	cystein
cytokinesis	sự phân bào
cytolysis	tiêu tế bào
cyton	thân tế bào thần kinh
cytoplasm	bào chất
cytoplasmic division	sự phân chia bào chất
cytosine	cytozin
cytoskeleton	bộ khung tế bào
D	
damage	sự thiệt hại
dangerous	nguy hiểm
dark reaction	sự phản ứng tối
Darwinism	học thuyết Darwin
data	dữ liệu
daughter cell	tế bào con
deamination	sự khử amin
decay	phân rã
deciduous	rụng khi trưởng thành
deciduous tree	cây rụng lá
decomposer (s)	thể phân hủy
decomposition	sự phân hủy
decrease	giảm
defecation	sự đi tiêu
defective	khiếm khuyết
defective gene	gien khiếm khuyết
deficiency disease	bệnh do thiếu dinh dưỡng
defoliation	sự làm rụng lá
deforestation	sự phá rừng
degeneration	sự thoái hóa
dehydration	sự khử nước
dehydration synthesis	sự tổng hợp khử nước
dehydrogenase	enzym khử hydro
deletion	sự xóa
demand	nhu cầu
demographic transition	sự chuyển đổi nhân khẩu
demography	nhân khẩu học
denaturation	sự biến tính
dendrite	dạng nhánh cây
denitrification	sự khử nitơ
denitrifying bacteria	vi khuẩn khử đạm
density-dependent limiting factor	yếu tố giới hạn phụ thuộc mật độ
density-independent limiting factor	yếu tố giới hạn không phụ thuộc mật độ
deoxyribonucleic acid (DNA)	axit deoxyribonucleic (ADN)
deoxyribose	deoxyriboza
dependent variable	biến phụ thuộc

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
deplete	làm nghèo
depletion	sự làm nghèo
depressant	thuốc an thần
dermis	hạ bì
desalination	sự khử muối
desert	sa mạc
desertification	sự sa mạc hóa
desirable	mong muốn
destroy	phá hủy
destruction	sự phá hủy
detect	phát hiện
detection	sự phát hiện
determine	định rõ
detoxication	sự giải độc
detrimental	có hại
detritus	mảnh vụn
development	sự phát triển
deviation	sự lệch
dextrose	dextroza
diabetes	bệnh đái tháo đường
diagram	biểu đồ
dialysis	phép thẩm tách
diaphragm	màng ngăn
diarrhea	tiêu chảy
diastole	tâm trương
diastolic pressure	huyết áp tâm trương
diatom	tảo cát
dichotomous	lưỡng phân
dichotomous key	chìa khóa lưỡng phân
died off	biến mất
diet	chế độ ăn
differ	khác với
differences	sự chênh lệch
differentiation	sự phân dị
diffusion	sự khuếch tán
digest	tiêu hóa
digestion	sự tiêu hóa
digestive enzyme	enzym tiêu hóa
digestive juices	dịch tiêu hóa
digestive system	hệ tiêu hóa
dihybrid	lai hai tình trạng
dihybrid cross	lai chéo hai tình trạng
dilation of blood vessel	sự giãn mạch máu
dimorphism	hiện tượng lưỡng hình
dinosaur	khủng long
dioxide	điôxit
dipeptide	đipeptit

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
diphtheria	bạch hầu
diploid	lưỡng bội
direct harvesting	thu hoạch trực tiếp
direction	hướng
directly	một cách trực tiếp
disaccharide	đisaccarit
disadvantage	sự bất lợi
disaster	thảm họa
discs	đĩa
disease	bệnh tật
disjunction	sự tách rời
dislocation	sự sai khớp
dispersal	sự phát tán
disposal	sự vứt bỏ
dispose	vứt bỏ
disrupt	làm gián đoạn
dissecting microscope	kính hiển vi phẫu tích
dissection	sự giải phẫu
dissolve	hòa tan
diuretic	lợi tiểu
diurnal	ban ngày
diversity	tính đa dạng
divide	phân chia
(DNA) deoxyribonucleic acid	(ADN) axit deoxyribonucleic
DNA fingerprinting	in dấu ADN
DNA polymerase	ADN polymeraza
dominance	tính trội
dominant	trội
dominant gene	gien trội
dominant species	loài trội
dominant trait	tính trạng trội
dormancy	tình trạng tiềm sinh
dorsal	phần lưng
double fertilization	sự thụ tinh kép
double helix	chuỗi xoắn kép
Down's syndrome	hội chứng Down
drainage	sự dẫn lưu
drilling	sự khoan
drone	ong mật đực
drosophila	con ruồi giấm
drug	thuốc
drug abuse	sự lạm dụng thuốc
drug dependence	sự phụ thuộc thuốc
drug overdose	quá liều thuốc
duckweed	bèo tấm
ductless gland	tuyến nội tiết
dump	bãi thải

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
duodenum	tá tràng
dwarfism	chứng lùn
dynamic	động lực
dynamic equilibrium	cân bằng động
dysentery	bệnh lỵ
E	
eagle	chim đại bàng
ear	tai
ear canal	ống tai
eardrum	màng nhĩ
earthworm	giun đất
echinoderm	động vật da gai
ecological	thuộc sinh thái học
ecological ríche (s)	mảng sinh thái
ecological pyramid	tháp sinh thái
ecological succession	diễn thế sinh thái
ecologically	về mặt sinh thái
ecology	sinh thái học
economically	về mặt kinh tế
ecosystem	hệ sinh thái
ecosystem diversity	tính đa dạng của hệ sinh thái
ectoderm	ngoại bì
edema	chứng phù
effective	có hiệu quả
effectiveness	sự có hiệu quả
effector	bộ phận tác động
egg	trứng
ejection	sự tống ra
elbow joint	khớp khuỷu tay
electrocardiogram (EGG) or (EKG)	điện tâm đồ (EGG) hoặc (EKG)
electron	electron
electron microscope	kính hiển vi điện tử
electronic balance	cân điện tử
electrophoresis	điện di
element	nguyên tố
elephantiasis	chứng phù voi
eliminate	thải trừ
elongation region	khoảng kéo dài
elongation zone	vùng kéo dài
embolism	sự tắc mạch
embolus	vật tắc mạch
embryo	phôi
embryo sac	túi phôi bì
embryology	phôi học
embryonic	phôi thai
embryonic membrane	màng phôi
emigration	sự di trú

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
emit	phát ra
emphysema	khí thũng
emulsification	sự nhũ tương hóa
enable	làm cho có thể
enamel	men (răng)
end product	thành phẩm
endangered species	loài có nguy cơ tuyệt chủng
endemic	bệnh địa phương
endocrine gland(s)	(các) tuyến nội tiết
endocrine system	hệ nội tiết
endocrinology	nội tiết học
endocytosis	nhập bào
endoderm	nội bì
endoparasite	nội ký sinh
endoplasmic	thuộc nội chất
endoskeleton	bộ xương trong
endosperm	nội nhũ
endosperm nucleus	hạt nhân nội nhũ
energy flow	dòng năng lượng
energy pyramid	tháp năng lượng
engineering	kỹ thuật
engulf	nhấn chìm
enlist	tranh thủ
enrich	làm giàu
environment	môi trường
environmental	thuộc môi trường
environmental impact statement	báo cáo tác động môi trường
enzyme(s)	(các) enzym
enzyme-substrate complex	phức hợp enzym cơ chất
epicotyl	trụ trên lá mầm
epidemic	bệnh dịch
epidermis	biểu bì
epididymis	mào tinh hoàn
epiglottis	nắp thanh quản
epinephrine (adrenaline)	epinephrin (adrenalin)
epithelium	biểu mô
equatorial plane	mặt phẳng xích đạo
equatorial plate	đĩa xích đạo
equilibrium	cân bằng
era	kỷ nguyên
erect posture	tư thế thẳng đứng
erosion	sự xói mòn
error	sai sót
Escherichia coli (e. coli)	Escherichia coli (e. coli)
esophagus	thực quản
essential amino acid	axit amin thiết yếu
estrogen	estrogen

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
estuary	cửa sông
ethyl alcohol	cồn
euglena	trùng roi xanh
eukaryote	sinh vật nhân thực
eukaryotic cell	tế bào có nhân điển hình
Eustachian tube	vòi Eustachio
evaporate	bay hơi
evaporation	sự bay hơi
evidence	bằng chứng
evolution	sự tiến hóa
evolutionary	có tính tiến hóa
evolve	tiến hóa
examination	sự thẩm tra
except	trừ ra
excess	sự quá mức
excessive	quá mức
excretion	sự bài tiết
excretory	bài tiết
exercise	thể dục
exhalation	sự thở ra
exhale	thở ra
exhaust	làm cạn kiệt
exhibit	trưng bày
exist(s)	tồn tại
exocrine gland	tuyến ngoại tiết
exon	exon
exoskeleton	bộ xương ngoài
experiment	thí nghiệm
expiration	sự hết hạn
explanation	sự giải thích
explosive	chất nổ
exponential growth	tăng trưởng gấp bội
expose(d)	(bị) phơi nhiễm
expressed	được biểu hiện
expression	sự biểu hiện
extensor	cơ duỗi
extent	phạm vi
external	bên ngoài
external fertilization	sự thụ tinh ngoài
external respiration	ngoại hô hấp
extinct	tuyệt chủng
extinction	sự tuyệt chủng
extinction of fauna	sự tuyệt chủng của hệ động vật
extracellular digestion	sự tiêu hóa ngoài tế bào
extract	chiết xuất
eye	mắt
eyepiece (ocular)	mắt kính

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
F	
facilitated diffusion	khuếch tán thuận lợi
Fahrenheit scale	thang nhiệt độ Fahrenheit
fallopian tube (oviduct)	ống dẫn trứng (vòi trứng)
fallout	bụi phóng xạ
family	gia đình
fangs	răng nanh
farsightedness	viễn thị
fat	chất béo
fatal	chết người
fatigue	sự mệt mỏi
fatty acid	axit béo
feather	lông vũ
feces	phân
feedback	phản hồi
feedback mechanism	cơ chế phản hồi
female gamete	giao tử cái
female reproductive system	hệ sinh dục nữ
femur	xương đùi
fermentation	sự lên men
fern	cây dương xỉ
fertilization	sự thụ tinh
fertilizer(s)	phân bón
fetal	thuộc thai
fetal alcohol syndrome	hội chứng ngộ độc rượu ở thai nhi
fetus	bào thai
fever	sốt
fewer	ít hơn
fiber	sợi
fibrin	tơ huyết
fibrinogen	fibrinogen
fibrous root system	hệ thống rễ sợi
field	trường
field of microscope	trường của kính hiển vi
filament	chỉ nhị
filter out	lọc ra
filtered	đã lọc
filtrate	chất lọc
filtration	sự lọc
fin	vây cá
finches	chim họ sẻ
fine adjustment	sự hiệu chỉnh tinh
fingerprinting	sự in dấu tay
finite	hữu hạn
firm	vững chắc
first filial generation	thế hệ con đầu tiên
first-level consumer	sinh vật tiêu thụ bậc một

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
fission	sự sinh sản nhân đôi
flagella	các tiêm mao
flagellum	tiêm mao
flatworm	sán dẹp
flea	bọ chét
flexor	cơ gấp
flipper of whale	chân chèo của cá voi
florescence	huỳnh quang
flow	sự chảy
flow of energy	dòng năng lượng
flower	bông hoa
fluid	lưu chất
flake	sán lá
fluoridation	sự bổ sung florua
fluoride	florua
folic acid	axit folic
follicle	nang trứng
follicle stimulating hormone (FSH)	hocmon kích thích nang trứng (FSH)
food allergen	chất gây dị ứng trong thức ăn
food chain	chuỗi thức ăn
food poisoning	sự ngộ độc thực phẩm
food pyramid	tháp dinh dưỡng
food vacuole	không bào tiêu thụ thức ăn
food web	lưới thức ăn
forceps	bộ phận hình kẹp
forest conservation	sự bảo vệ rừng
form	hình thành
formation	sự hình thành
formula	công thức
fossil	hóa thạch
fossil fuel	nhiên liệu hoá thạch
fossil record	dẫn liệu hoá thạch
four o'clock flower	hoa bạch phấn
fracture	sự gãy
fragment	mảnh
fraternal twin	anh em sinh đôi
freeze drying	công nghệ sấy lạnh
frequently	thường xuyên
freshwater	nước ngọt
fructose	fructoza
fruit	trái cây
fruit fly	con ruồi giấm
fumes	luồng khói
fungi	số nhiều của fungus
fungus	nấm
fur	lông thú

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
G	
galactose	galactosa
galactosemia	galactosa trong máu
gall bladder	túi mật
gallon	galon
gallstone	sỏi mật
gamete	giao tử
gametogenesis	sự hình thành giao tử
gamma globulin	gamma globulin
ganglion	hạch
gas exchange	sự trao đổi khí
gaseous exchange	sự trao đổi khí
gasoline	xăng
gastric	thuộc dạ dày
gastric juice	dịch vị
gastro vascular cavity	khoang vị mạch
gastrula	phôi vị
gastrulation	sự hình thành phôi vị
gel electrophoresis	điện di trên gel
gene	gien
gene expression	biểu hiện gien
gene frequency	tần số gien
gene linkage	liên kết gien
gene mutation	đột biến gien
gene	gien
gene(s)	(các) gien
generalization	sự khái quát
genetic	thuộc di truyền học
genetic counseling	tư vấn di truyền học
genetic disease	bệnh di truyền
genetic diversity	sự đa dạng di truyền
genetic engineering	kỹ thuật di truyền
genetic marker	dấu hiệu di truyền
genetic recombination	tái tổ hợp di truyền
genetic variation	biến dị di truyền
genetically	về mặt di truyền học
genetics	di truyền học
genome	bộ gien
genotype	kiểu gien
genus	giống
geographic isolation	sự cách ly địa lý
geologic time scale	niên đại địa chất
geotropism	tính hướng đất
germ theory of disease	lý thuyết về mầm bệnh
German measles	bệnh sởi Đức
germination	sự nảy mầm
gestation period	thời kỳ thai nghén

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
GH (growth hormone)	GH (hocmon tăng trưởng)
gigantism	chứng khổng lồ
gibberellin	gibberellin
gill	mang cá
gizzard	mề
gland	tuyến
global warming	hiện tượng Trái Đất nóng dần lên
glomerulus	tiểu cầu
glucagon	glucagon
glucose	glucoza
glycerol	glyxerol
glycine	glycin
glycogen	glycogen
glycolysis	sự thủy phân glucoza
gaiter	ghệt
Golgi body (apparatus)	thể Golgi (bộ máy)
gonad	tuyến sinh dục
gonadotropin	gonadotropin
gonorrhoea	bệnh lậu
gorilla	khỉ đột
gout	bệnh gút
gradualism	tiệm tiến luận
graduated cylinder	ống chia độ
grafting	sự ghép
gram	gam
grana	hạt grana
graph	đồ thị
grasshopper	châu chấu
grassland	đồng cỏ
gray matter	chất xám
green algae	tảo lục
green revolution	cách mạng xanh
greenhouse effect	hiệu ứng nhà kính
greenhouse gas	khí nhà kính
grid	lưới sàng
growth	sự tăng trưởng
guanine	guanin
guard cell(s)	tế bào khí khổng
gullet	thực quản
gymnosperm	cây hạt trần
gypsy moth	sâu bướm Di-gan
H	
habit	tập quán
habitat	môi trường sống
habitat fragmentation	sự phân mảnh môi trường sống
hair follicle	nang lông
half-life	chu kỳ bán

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
haploid (monoploid)	đơn bội
Hardy Weinberg law	định luật Hardy Weinberg
harm	gây hại
harmful	có hại
harmless	vô hại
harvesting	sự thu hoạch
hatching	sự nở trứng
Haversian canal	ống Havers
hay	cỏ khô
hay fever	viêm mũi dị ứng
heart	tim
heart attack	cơn đau tim
heart transplant	ghép tim
heart-lung machine	tim phổi nhân tạo
heart beat cycle	chu trình chuyển tim
helix	vành tai
hemoglobin	huyết sắc tố
hemolysis	sự tan máu
hemophilia	bệnh rối loạn đông máu
heparin	heparin
hepatic artery	động mạch gan
hepatic portal circulation	sự tuần hoàn cửa gan
herb	thảo mộc
herbivore(s)	động vật ăn cỏ
hereditary	thuộc di truyền
heredity	sự di truyền
hermaphrodite	loài lưỡng tính
heterotroph	sinh vật dị dưỡng
heterotroph hypothesis	giả thuyết dị dưỡng
heterotrophic	dị dưỡng
heterotrophic nutrition	dinh dưỡng dị dưỡng
heterotrophs	các sinh vật dị dưỡng
heterozygous	dị hợp tử
heterozygous genotype	kiểu gen dị hợp tử
hibernation	sự ngủ đông
high blood pressure	huyết áp cao
high energy bond	liên kết năng lượng cao
hindbrain	não sau
hip joint	khớp háng
histamine	histamin
histidine	histidin
histology	mô học
histone	histon
homeostasis	cân bằng nội môi
homeowner	người sở hữu nhà
hominid	tông người
homo sapiens	người tinh khôn

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
homologous chromosome	nhiễm sắc thể tương đồng
homologous structure	cấu trúc tương đồng
homozygous	đồng hợp tử
homozygous genotype	kiểu gen đồng hợp tử
hoofed animal	động vật móng guốc
hookworm	giun móc
hormone	hormon
host	vật chủ
hot	nóng
hot water bath	bể nước nóng
huge	to lớn
hull	vỏ
humerus	xương cánh tay
humidity	độ ẩm
hummingbird	chim ruồi
humoral immunity	miễn dịch dịch thể
humus	mùn
hunting	sự săn lùng
hybrid	giống lai
hybrid vigor	ưu thế giống lai
hybridization	sự lai giống
hydra	con thủy tức
hydrocarbon	hydrocacbon
hydrochloric acid	axit clohydric
hydrogen acceptor	chất nhận hydro
hydrolysis	sự thủy phân
hydroponics	thủy canh
hydrotropism	tính hướng nước
hyper parasitism	hiện tượng ký sinh bậc hai
hypertension	tăng huyết áp
hyperthyroidism	cường tuyến giáp trạng
hypertonic solution	dung dịch ưu trương
hypocotyl	trụ dưới lá mầm
hypo secretion	sự giảm tiết
hypothalamus	vùng dưới đồi
hypothesis	giả thuyết
hypothyroidism	suy tuyến giáp trạng
hypotonic solution	dung dịch nhược trương
I	
ibuprofen	ibuprofen
ICF (intercellular fluid)	ICF (dịch mô kẽ)
identical	giống hệt
identical twin	sinh đôi chung trứng
identity	sự giống hệt
ileum	hồi tràng
illustrate	minh họa
immigration	sự di cư

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
immune	có miễn dịch
immune response	đáp ứng miễn dịch
immune system	hệ miễn dịch
immunity	sự miễn dịch
inorganic	vô cơ
immunization	sự miễn dịch hóa
impact	tác động
implantation	sự cấy dưới da
import	nhập khẩu
importation	sự nhập khẩu
imprint	in dấu
impulse	xung lực
in vitro fertilization	thụ tinh trong ống nghiệm
inappropriate	không thích hợp
inborn immunity	sự miễn dịch bẩm sinh
inbreeding	sự lai cùng dòng
incidence	tỷ lệ mắc bệnh
incisors	răng cửa
include	bao gồm
incomplete dominance	tính trội không hoàn toàn
incomplete protein	protein không đầy đủ
increase	tăng
incubation period	giai đoạn ủ
independent (manipulated) variable	biến độc lập (được điều chỉnh)
independent assortment	phân ly độc lập
index fossil	vật hoá thạch chỉ số
indicate	cho biết
indicator	chất chỉ thị
individual	cá thể
industrial hazard	hiểm họa công nghiệp
industrial melanism	chứng nhiễm hắc tố ở vùng công nghiệp
industrialization	sự công nghiệp hóa
infantile paralysis	bệnh bại liệt trẻ em
infection	nhiễm trùng
infectious	lây nhiễm
infer	suy ra
inference	sự suy ra
inferior vena cava	tĩnh mạch chủ dưới
infinite	vô hạn
inflammation	sự viêm
Inflammatory response	đáp ứng viêm
influence	ảnh hưởng
ingestion	sự ăn uống
inhibition center	trung tâm ức chế
inhalation	sự hít vào
inherit	kế thừa
inheritance	sự kế thừa

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
innate behavior	hành vi bẩm sinh
inorganic compound	hợp chất vô cơ
insect	côn trùng
insecticide(s)	thuốc trừ sâu
insectivorous plant	cây ăn sâu bọ
insert	chèn vào
Inspect	Kiểm tra
inspiration	sự hít vào
instinct	bản năng
insulin	insulin
interaction	sự tương tác
interbreed(ing)	lai giống khác loài
Intercellular fluid	dịch mô kẽ
interference	sự giao thoa
interferon	interferon
internal development	nội phát triển
internal fertilization	sự thụ tinh trong
internally	bên trong
interneuron	neuron trung gian
interphase	kỳ gian phân
interspecific competition	sự cạnh tranh khác loài
intestinal juice	dịch ruột
intestine	ruột
intracellular digestion	tiêu hóa nội bào
introduce	đưa vào
intron	intron
invasion	sự xâm lấn
invasive species	loài xâm lấn
inversion	sự đảo ngược
invertebrate	loài không xương sống
investigation	sự điều tra nghiên cứu
involuntary muscle	cơ trơn
involve(ing)	bao hàm
iodine	iot
ion	ion
ionic bond	liên kết ion
iron	sắt
irradiation	sự chiếu xạ
irritability	tính dễ kích thích
islet of Langerhans	đảo Langerhans
isolated	được cách ly
isotonic solution	dung dịch đẳng trương
isotope	chất đồng vị
J	
jellyfish	con sứa
joint	khớp
juvenile hormone	hormon kích sâu non

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
K	
karyotype	xét nghiệm nhiễm sắc thể đồ
karyotyping	nhiễm sắc thể đồ
kelp forest	rừng tảo bẹ
keratin	keratin
kernels	nhân
kidney	thận
kinetic energy	động năng
kingdom(s)	(các) giới
Klinefelter's syndrome	hội chứng Klinefelter
knee joint	khớp đầu gối
knee-jerk reflex	phản xạ bánh chè
knowledge	kiến thức
L	
labor	nhân công
laboratory	phòng thí nghiệm
labyrinth	mê cung
lack	thiếu
lactase	lactaza
lacteal	như sữa
lactic acid	axit lactic
lactose	lactosa
ladybug	con bọ rùa
lake	hồ
Lamarckism	Học thuyết Lamac
lamella	lá kính
lancet	lưỡi chích
landfill	bãi chôn lấp rác
large intestine	ruột già
larva	ấu trùng
larynx	thanh quản
latitude	vĩ độ
law of dominance	định luật tính trội
law of independent assortment	định luật phân ly độc lập
law of segregation	định luật phân ly
law of use and disuse	định luật sử dụng và không sử dụng
laxative	nhuận tràng
layering	sự phân lớp
loop of Henle	quai Henle
leaf sheath	bẹ lá
leaflet	lá chét
leaks	sự rò rỉ
learning	sự học
least	tối thiểu
legume	rau đậu
leguminous plant	cây họ đậu

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
lens	thấu kính
leopard	con báo
leucine	leucin
leukemia	bệnh bạch cầu
leukocyte	bạch cầu
lichen(s)	địa y
life cycle	vòng đời
lifespan	tuổi thọ tối đa
ligament	dây chằng
light microscope	kính hiển vi quang học
light-dependent reaction	phản ứng phụ thuộc ánh sáng
lily	hoa huệ tây
limestone	đá vôi
limit	giới hạn
limiting factor(s)	(các) yếu tố giới hạn
limiting nutrient	dưỡng chất giới hạn
litmus paper	giấy quỳ
linked gene	gien liên kết
lipase	lipaza
lipid	chất béo
lipid bilayer	lớp lipid kép
lithosphere	thạch quyển
liver	gan
livestock	gia súc
lizard	con thằn lằn
lobster	con tôm hùm
lock	khóa
lockjaw	chứng khít hàm
locomotion	sự di động
log	súc gỗ
logging	việc đốn gỗ
logistic growth	tăng trưởng theo mô hình logistic
longitudinal muscle	cơ dọc
louse	chấy
lubricating oil	dầu bôi trơn
luminescent	phát sáng
lung	phổi
Luteinizing hormone (LH)	hormon Luteinizing (LH)
lymph	bạch huyết
lymph gland	tuyến bạch huyết
lymph node	hạch bạch huyết
lymph vessel	mạch bạch huyết
lymphatic system	hệ bạch huyết
lymphocyte	bạch huyết bào
lysosome	tiêu thể

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
M	
macroevolution	đại tiến hoá
macromolecule	đại phân tử
maggot	con giòi
magnification	sự phóng đại
maintaining	duy trì
malaria	sốt rét
malathion	malathion
malfunction	sự trục trặc
malignant	ác tính
malnutrition	suy dinh dưỡng
maltase	mantaza
maltose	đường mạch nha
mammal(s)	động vật có vú
mammary gland	tuyến vú
manage	quản lý
manageable	có thể quản lý
mane	bờm
manipulated (independent) variable	biến được điều chỉnh (độc lập)
manufacturing	sự sản xuất
marine	thuộc biển
marine biome	quần xã sinh vật biển
marrow	tủy
marsupial	thú có túi
mass	khối lượng
mass extinction	tuyệt chủng đại trà
mass number	chỉ số khối lượng
mate	giao phối
material	hữu hình
maternal immunity	miễn dịch từ mẹ
melting	sự nấu chảy
measles	bệnh sởi
measurement	phép đo
mechanism	cơ chế
medulla oblongata	hành tủy
meiosis	sự phân bào giảm nhiễm
melanin	hắc tố
melanocyte cell	tế bào hắc tố
melt(ing)	tan ra
membrane	màng
Mendelism	thuyết Mendel
meninges	màng não
meningitis	viêm màng não
meniscus	sụn chêm
menopause	thời kỳ mãn kinh
menstrual cycle	chu kỳ kinh nguyệt
menstruation	hành kinh

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
mention	đề cập
mesentery	màng treo ruột
mesoderm	trung bì
mesophyll	diệp nhục
mesophyte	thực vật sống trong môi trường có độ ẩm vừa phải
messenger RNA (mRNA)	ARN thông tin (mRNA)
metabolic	thuộc chuyển hóa
metabolic waste	chất thải chuyển hóa
metabolism	sự chuyển hóa
metal	kim loại
metamorphic rock	đá biến thể
metaphase	biến kỳ
metastasis	sự di căn
method	phương pháp
methylene blue	xanh methylen
metric ruler	thước kẻ hệ met
metric system	hệ met
microbe(s)	vi trùng
microclimate	vi khí hậu
micro dissection	vi phẫu
microfilament	vi sợi
micrometer	micromet
micronucleus	nhân nhỏ
microorganism	vi sinh vật
microscope	kính hiển vi
microscopic	hiển vi
microtubule	vi ống
midbrain	não giữa
migration	sự di trú
milk	sữa
milk tooth	răng sữa
milligram	milligam
milliliter	millilit
millimeter	millimet
mimicry	vật giống hệt
mineral	khoáng chất
mitochondria	số nhiều của mitochondrion
mitochondrion	ty thể
mitosis	nguyên phân
mitotic cell division	sự phân bào nguyên phân
mixture	hỗn hợp
model	mô hình
modification	sự sửa đổi
molar	răng hàm
mold	cái khuôn
molecular	thuộc phân tử
molecular formula	công thức phân tử

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
molecule(s)	phân tử
Mollusca	Động vật thân mềm
mollusk	nhuyễn thể
Monera	Giới khởi sinh
monocotyledon	cây một lá mầm
monocycle	vòng đơn
monohybrid cross	lai một tính
monomer	đơn hợp
monoploid	đơn bội
monosaccharide	monosaccarit
monoxide	monoxit
morphine	morphine
morphology	hình thái học
mortality	tỷ lệ tử vong
morula	phôi dâu
mosaic	bệnh khảm
mosquito	con muỗi
moss(es)	rêu
moth	con ngài
motile	có thể vận động
motility	tính có thể vận động
motor nerve	dây thần kinh vận động
motor neuron	neuron vận động
movement	sự chuyển động
mucous membrane	niêm mạc
mucus	dịch nhầy
multicellular	đa bào
multiple allele(s)	(các) alen nhân bội
multiple birth	đa sinh
multiple-gene inheritance	kế thừa gen phức
multiple	nhiều
multiply	nhân
mumps	bệnh quai bị
muscle	cơ
muscle contraction	sự co cơ
muscle fatigue	mỏi cơ
muscular	thuộc cơ
muscular system	hệ cơ
mushroom	nấm
mussel	con trai
mutagen	tác nhân gây đột biến
mutagenic agent	chất gây đột biến
mutant	sinh vật đột biến
mutate(d)	(bị) đột biến
mutation	sự đột biến
mutualism	thuyết hỗ sinh
mycelia	các khuẩn ty

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
mycelium	khuẩn ty
myelin sheath	bao myelin
myofibril	tơ cơ
myopia	cận thị
N	
narcotic drug	chất ma túy
nasal cavity	khoang mũi
natural immunity	miễn dịch tự nhiên
natural selection	chọn lọc tự nhiên
naturally	mang tính tự nhiên
nature and nurture controversy	tranh luận bẩm sinh hay nuôi dưỡng
nearby	gần
nearsightedness	cận thị
nectar	mật hoa
negative feedback	phản hồi tiêu cực
negative	âm tính
nematode	giun tròn
nephron	ống sinh niệu
nerve	dây thần kinh
nerve cell (neuron)	tế bào thần kinh (nơron)
nerve cord	bó thần kinh
nerve fiber	sợi thần kinh
nerve impulse	xung thần kinh
nerve net	lưới thần kinh
nervous system	hệ thần kinh
neural plate	mảng thần kinh
neurohormone (neurotransmitter)	hormon thần kinh (chất dẫn truyền thần kinh)
neuromuscular junction	tiếp hợp thần kinh - cơ
neuron	nơron
neurotransmitter	chất dẫn truyền thần kinh
neutral	trung tính
neutralization	sự trung hòa
neutron	nơtron
niche(s)	(các) tổ sinh thái
nicotine	nicotin
night blindness	chứng quáng gà
nitrification	sự nitrat hoá
nitrifying bacteria	vi khuẩn nitrat hóa
nitrogen cycle	chu kỳ nitơ
nitrogen fixation	sự cố định đạm
nitrogen-fixing bacteria	vi khuẩn cố định đạm
nitrogenous	chứa nitơ
nitrogenous waste	chất thải chứa nitơ
nocturnal	thuộc đêm
node	nút
nodule	nốt
noise pollution	sự ô nhiễm tiếng ồn

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
non-communicable	không lây
nondisjunction	sự không phân ly
no placental mammal	động vật có vú không có nhau thai
nonrenewable resources	tài nguyên không thể tái tạo
nonvascular plant	cây không mạch
noradrenaline	noradrenalin
nostril	lỗ mũi
notochord	dây sống
nourish	nuôi dưỡng
nuclear fuel	nhiên liệu hạt nhân
nuclear membrane (envelope)	màng nhân (vỏ bao)
nuclei	các hạt nhân
nucleic acids	axit nucleic
nucleoli	các hạch nhân
nucleolus	hạch nhân
nucleotide	nucleotit
nurture	sự nuôi dưỡng
numerous	số lượng lớn
nutrient(s)	(các) chất dinh dưỡng
nutrition	sự dinh dưỡng
nutritional	thuộc dinh dưỡng
nymph	thiếu trùng
O	
objective	khách quan
observation	sự quan sát
observe	quan sát
obtain	thu được
occasionally	thỉnh thoảng
occur	xảy ra
octopus	con bạch tuộc
ocular	thuộc mắt
official	chính thức
offset	mầm cây
offspring	con cái
olfaction	khứu giác
olfactory bulb	hành khứu giác
olfactory cell	tế bào khứu giác
omnivore	động vật ăn tạp
oncogene	gien sinh ung
one gene-one polypeptide hypothesis	giả thuyết một gien-một polypeptit
ontogeny	sự phát sinh cá thể
oocyst	noãn nang
oocyte	noãn bào
oogenesis	sự sinh noãn
open circulatory system	hệ tuần hoàn hở
operon	operon
opinion	quan điểm

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
opium	thuốc phiện
opossum	thú có túi ôpôt
opportunity	cơ hội
optic nerve	dây thần kinh thị giác
optical microscope	kính hiển vi quang học
optimum	tối ưu
order	trật tự
organ	cơ quan
organ system	hệ cơ quan
organelle(s)	cơ quan tế bào
organic	hữu cơ
organic acid	axit hữu cơ
organic compound	hợp chất hữu cơ
organism	sinh vật
osmosis	sự thẩm thấu
osmotic potential	thế thẩm thấu
osmotic pressure	áp suất thẩm thấu
ossification	sự cốt hóa
osteoarthritis	thoái hóa khớp
osteoblast	tạo cốt bào
osteocyte	cốt bào
osteology	cốt học
osteoporosis	chứng loãng xương
outbreeding	sự giao phối xa
ova	số nhiều của ovum
ovaries	buồng trứng
ovary	buồng trứng
overall	toàn phần
overfishing	đánh cá quá mức
overgraze	chăn thả quá mức
overproduction	sự sản xuất thừa
oviduct	vòi trứng
oviparity	sự đẻ trứng
oviparous	đẻ trứng
ovulation	sự rụng trứng
ovule	noãn (thực vật)
ovum	noãn (động vật)
oxidation	sự oxi hóa
oxygen consumption	sự tiêu thụ oxy
oxygen cycle	chu kỳ oxy
oxygen-carbon dioxide cycle	chu kỳ oxy-carbon đioxit
oxyhemoglobin	oxyhemoglobin
oyster	con hào
ozone	ôzôn
ozone layer	lớp ôzôn
ozone shield	tầng ôzôn

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
P	
pacemaker	máy trợ tim
paired	thành cặp
Paleozoic	Đại cổ sinh
palisade mesophyll	lục mô hàng rào
pancreas	tuyến tụy
pancreatic duct	ống tụy
pancreatic juice	dịch tụy
paramecium	trùng đế giày
parasite	ký sinh trùng
parasitic relationship	mối quan hệ ký sinh
parasitism	sự ký sinh
parasympathetic nervous system (PNS)	hệ thần kinh phó giao cảm (PNS)
parathyroid hormone	hormon tuyến cận giáp
parent cell	tế bào mẹ
parent generation	thế hệ gốc
parental care	sự chăm sóc của cha mẹ
parietal lobe	thùy đỉnh
parrot	con vẹt
Parthenogenesis	Sinh sản đơn tính
partial	cục bộ
particular	đặc biệt
passive immunity	miễn dịch thụ động
passive transport	vận chuyển thụ động
pasteurization	tiệt trùng theo phương pháp Pasteur
patella	xương bánh chè
pathogen(s)	(các) tác nhân gây bệnh
pathogenic	gây bệnh
peat	than bùn
pedigree	phả hệ
pedigree chart	cây phả hệ
peer review	bình duyệt
pellagra	bệnh pellagra
pelvis	khung chậu
penicillin	penicillin
penis	dương vật
pepsin	pepsin
peptic ulcer	loét tiêu hóa
peptidase	peptidaza
peptide bond	liên kết peptit
percentage	tỷ lệ phần trăm
perennial	cây lâu năm
perform	thực hiện
pericardium	màng ngoài tim
period	thời kỳ
peripheral nervous system	hệ thần kinh ngoại vi
peristalsis	sự nhu động

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
permafrost	tầng đất bị đóng băng vĩnh cửu
permeable	thấm qua được
permit	cho phép
perspiration	sự ra mồ hôi
pest	sâu bệnh
pesticide(s)	thuốc trừ sâu
petal	cánh hoa
petri dish	đĩa Petri
petrification	sự hóa thạch
pH indicator	chỉ thị pH
pH scale	thang pH
phagocyte	thực bào
phagocytosis	sự thực bào
pharynx	họng
phase contrast microscope	kính hiển vi phản pha
phenol	phenol
phenotype	kiểu hình
phenylalanine	phenylalanin
phenylketonuria(PKU)	bệnh phenylketon niệu (PKU)
pheromone	pheromone
phloem	libe
phosphate	phosphat
phospholipid	phospholipid
phosphorus	phốtpho
phosphorylation	sự photpharyl hóa
photic zone	vùng sáng
photolysis	sự quang phân
photon	photon
photosynthesis	sự quang hợp
phototropism	tính hướng quang
phylum	ngành
physical	thuộc thân thể
physiology	sinh lý học
physiotherapy	vật lý trị liệu
phytoplankton	thực vật nổi
pigment	sắc tố
pill	viên thuốc
pimple	nốt mụn
pineal	thuộc tuyến tùng
pineal body	tuyến tùng
pinocytosis	sự ẩm bào
pioneer	tiên phong
pioneer species	loài tiên phong
pistil	nhụy hoa
pituitary dwarfism	chứng lùn do tuyến yên
pituitary gland	tuyến yên
placenta	nhau thai

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
placental mammal	động vật có vú có nhau thai
placental membranes	màng nhau
plague	bệnh dịch
plankton	sinh vật phù du
plant	thực vật
plasma	huyết tương
plasma membrane	màng tế bào
plasmid	plasmid
plasmolysis	sự co chất nguyên sinh
plastid	lạp thể
platelet	tiểu cầu
Platyhelminthes	Giun dẹp
pleura	màng phổi
pleural cavity	khoang màng phổi
plexus	cụm mạch máu
pneumonia	viêm phổi
poaching	việc săn bắn trộm
point mutation	đột biến điểm
poisonous	độc
polar zone	vùng cực
pole	cực
polio	bệnh bại liệt
pollen grain	hạt phấn
pollen tube	ống phấn
pollination	sự thụ phấn
pollutant	chất gây ô nhiễm
pollution	sự ô nhiễm
polygenic	đa gen
polygenic traits	tính trạng đa gen
polymer	polyme
polymerase chain reaction(PCR)	phản ứng chuỗi polymerase (PCR)
polymorphism	hiện tượng nhiều hình thái
polyp	bướu thịt
polypeptide	polypeptit
polyploidy	tình trạng đa bội
polysaccharide	polysaccharit
pond	ao
population	dân số
population density	mật độ dân số
population genetics	di truyền học quần thể
positive feedback	phản hồi tích cực
posterior	sau
potential	tiềm lực
pouched mammal	thú có túi
precipitation	sự kết tủa
predation	lối sống ăn thịt
predator	động vật ăn thịt

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
predator-prey relationship	mối quan hệ động vật ăn thịt-con mồi
predatory	ăn thịt
predict	dự đoán
prediction	sự dự đoán
pregnancy	thai kỳ
premature birth	sinh non
prepare	chuẩn bị
present-day	thời nay
preserve	bảo tồn
prevent	phòng ngừa
prevention	sự phòng ngừa
prey	con mồi
primarily	chủ yếu
primary consumer	sinh vật tiêu thụ sơ cấp
primary productivity	năng suất ban đầu
primary root	rễ cái
primary succession	diễn thế ban đầu
primate	động vật linh trưởng
probability	xác suất
procedure	thủ thuật
process	quy trình
producer	sinh vật sản xuất
product	sản phẩm
progesterone	progesteron
prohibit	ngăn cấm
prokaryote	sinh vật nhân sơ
promoter	chất hoạt hóa
property	tính chất
prophase	pha trước
proportion	sự cân đối
proposal	sự đề xuất
prostaglandin	prostaglandin
prostate gland	tuyến tiền liệt
protease	proteaza
protect	bảo vệ
protein	protein
prothrombin	prothrombin
proton	proton
protoplasm	chất nguyên sinh
protozoan	động vật nguyên sinh
provide(d)	(được) cung cấp
pseudopod	chân giả
psychosis	chứng loạn tâm thần
ptyalin	enzym nước bọt
puberty	tuổi dậy thì
pulmonary artery	động mạch phổi
pulmonary circulation	tuần hoàn phổi

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
pulmonary vein	tĩnh mạch phổi
pulp	thịt quả
pulse	mạch
punctuated equilibrium	cân bằng ngắt quãng
pupa	con nhộng
pupil	đồng tử
pure	thuần chủng
pure dominant	trội thuần chủng
pure recessive	lặn thuần chủng
purine	purin
purple	màu tím
pus	mủ
pyloric sphincter	cơ thắt môn vị
pyramid	kim tự tháp
pyramid of biomass	tháp sinh khối
pyramid of energy	tháp năng lượng
pyrimidine	pyrimidin
pyruvic acid	axit pyruvic
Q	
qualitative	định tính
quality	chất lượng
quantitative	định lượng
quarantine	cách ly kiểm dịch
quinine	quinin
quotation	sự trích dẫn
R	
radial symmetry	sự đối xứng xuyên tâm
radiant energy	năng lượng bức xạ
radiation	sự bức xạ
radiation	sự bức xạ
radicle	rễ mầm
radioactive	phóng xạ
radioactive dating	sự định tuổi bằng phóng xạ
radioactive element	nguyên tố phóng xạ
radio-carbon method	phương pháp cacbon phóng xạ
radiotherapy	liệu pháp xạ trị
radius	bán kính
ragweed	cỏ lưỡi chó
random	ngẫu nhiên
rapidly	nhanh
reabsorption	sự tái hấp thụ
reactant	chất phản ứng
reaction rate	tỷ số phản ứng
recently	gần đây
receptacle	đế hoa
receptor	thụ thể

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
receptor molecule(s)	phân tử thụ thể
recessive	lặn
recessive gene	gien lặn
recombinant DNA	ADN tái tổ hợp
recombination	sự tái tổ hợp
recombination gamete	giao tử tái tổ hợp
record	hồ sơ
recover	hồi phục
rectum	trực tràng
recycle	tái chế
recycling	sự tái chế
red blood cell	hồng huyết cầu
red corpuscle (red blood cell)	hồng cầu (hồng huyết cầu)
reduced	bị giảm bớt
reduction	sự giảm bớt
reduction division (meiosis)	giảm phân (sự phân bào giảm nhiễm)
reflex	phản xạ
reflex arc	cung phản xạ
reflex center	trung tâm phản xạ
reforestation	sự trồng lại rừng
refractory period	giai đoạn trơ ì
refute	bác bỏ
regeneration	sự tái sinh
regular	thường xuyên
regulated	được điều tiết
regulation	sự điều tiết
related	có liên quan
relationship	mối quan hệ
relative dating	sự định tuổi tương đối
release	giải phóng
reliable	đáng tin cậy
rely on	tin tưởng vào
remain	còn lại
remote	xa xôi
renal artery	động mạch thận
renal circulation	sự tuần hoàn thận
renal portal vein	tĩnh mạch cửa thận
renal vein	tĩnh mạch thận
renewable	tái tạo được
renewable resource(s)	tài nguyên tái tạo được
rennin	enzym đông sữa
replicate	sao chép
replication	sự sao chép
represent	đại diện
reproduce	sinh sản
reproduction	sự sinh sản
reproductive isolation	sự cách ly sinh sản

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
reptile	loài bò sát
require	yêu cầu
research plan	kế hoạch nghiên cứu
researcher	nhà nghiên cứu
resemble	giống nhau
residue	bã
resistance	sức kháng
resource(s)	tài nguyên
resources management	quản lý tài nguyên
respiration	sự hô hấp
respiratory chain	chuỗi hô hấp
respiratory surface	bề mặt hô hấp
respiratory tract	đường hô hấp
response	đáp ứng
resting potential	thế nghỉ
resting stage (interphase)	giai đoạn nghỉ (kỳ gian phân)
restriction enzyme	enzym giới hạn
result	kết quả
reticulum	mô lưới
retina	võng mạc
retrovirus	retrovirus
Rh negative blood	máu Rh âm tính
Rh positive blood	máu Rh dương tính
Rhesus factor (Rh factor)	yếu tố Rhesus (yếu tố Rh)
rheumatic fever	sốt thấp
rheumatoid arthritis	bệnh thấp khớp
rhizoid	rễ giả
rhizome	thân rễ
rib	xương sườn
rib cage	lồng ngực
riboflavin	vitamin B2
ribonucleic acid (RNA)	axit ribonucleic (ARN)
ribose	riboza
ribosomal RNA	ARN ribosom
ribosome(s)	(các) ribosom
ricketts	bệnh còi xương
ringing	vang vọng
ringworm	bệnh nấm biểu bì
rip	xé toạc
ripped	bị xé toạc
risk	rủi ro
RNA polymerase	polymerase ARN
roach	con gián
Rocky mountain spotted fever	Sốt phát ban miền núi
rodent	loài gặm nhấm
root	rễ
root hair	lông hút

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
root module	môđun gốc
root pressure	áp suất rễ
rotation of crops	luân canh
roughage	chất xơ
roundworm	giun tròn
routine	lệ thường
rubella	bệnh rubella
rudimentary organ	cơ quan vết tích
ruminant	động vật nhai lại
runner	thực vật thân bò
S	
Sabin vaccine	vắc-xin Sabin
saccharide	saccarit
saccharin	saccharin
salamander	con kỳ giông
saline	dung dịch nước muối
salinity	độ muối
saliva	nước bọt
salivary amylase	phân hóa tử nước bọt
salivary gland	tuyến nước bọt
Salk vaccine	vắc-xin Salk
salmon	cá hồi
salmonella	khuẩn salmonella
salt marsh	vùng ngập mặn
salt water	nước muối
sample	vật mẫu
sand	cát
sandy soil	đất pha cát
sanitary	vệ sinh
sap	nhựa cây
saprophyte	thực vật hoại sinh
saturated fats	chất béo bão hòa
scale	thang đo
scallop	con điệp
scarcity	sự khan hiếm
scavenger	động vật ăn xác thối
schizophrenia	tâm thần phân liệt
Schwann's cell	tế bào Schwann
science	khoa học
scientific method	phương pháp khoa học
scientific theory	lý thuyết khoa học
scientist	nhà khoa học
scion	mầm
sclera	củng mạc
sclereid	cương bào
sclerosis	sự xơ cứng
scorpion	con bò cạp

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
scrotum	bìu
scurvy	bệnh scurvy
sea anemone	hải quỳ
sea cucumber	hải sâm
sea urchin	nhím biển
seal	hải cẩu
sebaceous gland	tuyến bã
sebum	bã nhờn
second filial generation	thế hệ cháu
secondary consumer	sinh vật tiêu thụ thứ cấp
secondary mycelium	khuẩn ty thứ cấp
secondary sexual characteristics	đặc tính sinh dục cấp hai
secondary succession	diễn thế thứ sinh
secretin	hormon tiết
secretion	sự bài tiết
sedimentary strata	tầng trầm tích
seed	hạt
seed dispersal	sự phát tán hạt
seep out	thấm ra ngoài
segment	đoạn
segregation	sự phân ly
selection	sự tuyển chọn
selective breeding	lai tuyển chọn
selective permeability	tính thấm chọn lọc
selective permeable membrane	màng thấm chọn lọc
self-fertilization	sự tự thụ tinh
self-pollination	sự tự thụ phấn
semen	tinh dịch
semicircular canal	ống bán khuyên
semicircular valve	van bán khuyên
seminal vesicle	túi tinh
seminiferous tubule	ống sinh tinh
semipermeable membrane	màng bán thấm
sensitivity	sự nhạy
sensitization	sự làm nhạy
sensor	bộ phận thụ cảm
sensory area	vùng cảm giác
sensory nerve fiber	sợi thần kinh cảm giác
sensory neuron	neuron cảm giác
sensory receptor	thụ thể cảm giác
separate	tách rời
septum	vách
sequence(s)	(các) dãy
series	chuỗi
serum	huyết thanh
served as	làm
sessile	không cuống

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
setup	thiết lập
sewage	nước thải
sex cell	tế bào sinh dục
sex chromosome	nhiễm sắc thể giới tính.
sex hormone	hormon giới tính
sex organ	cơ quan sinh dục
sex-linkage inheritance	di truyền liên kết giới tính
sex-linked gene	gen liên kết giới tính
sex-linked trait	tính trạng liên kết giới tính
sexual	thuộc giới tính
sexual generation	thế hệ hữu tính
sexual maturity	thời kỳ trưởng thành về tình dục
sexual reproduction	sự sinh sản hữu tính
sexually transmitted diseases	bệnh lây truyền qua đường tình dục
shark	cá mập
shore	bờ biển
shortsightedness	cận thị
shoulder joint	khớp vai
shrub(s)	cây bụi
Siamese twin	sinh đôi Thái Lan
sibling(s)	anh chị em
sickle cell	tế bào hình liềm
sickle cell anemia	bệnh hồng cầu hình liềm
side effect	tác dụng phụ
significance	sự quan trọng
simple microscope	kính hiển vi đơn giản
simple reflex action	tác dụng phản xạ đơn giản
simple sugar (monosaccharide)	đường đơn (monosaccharit)
single circulation	tuần hoàn đơn
single-gene trait	tính trạng gen đơn
Sino-atrial node (S-A node)	nút xoang (nút S-A)
sinus	xoang
siphon	xi-phông
site	vị trí
skeletal muscle	cơ xương
skeletal system	hệ xương
skeleton	bộ xương
sketch	lược đồ
skin	da
skull	sọ
sleeping sickness	bệnh ngủ
slide	miếng kính
sludge	bùn đặc
small intestine	ruột non
smallpox	bệnh đậu mùa
smog	khói lẫn sương
smooth muscle	cơ trơn

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
sneezing reflex	phản xạ hắt hơi
soak	làm ướt đẫm
soda	sođa
sodium	natri
sodium bicarbonate	natri bicacbonat
sodium chloride	natri clorua
sodium ion	ion natri
soil	đất
soil conservation	sự bảo vệ đất
soil depletion	sự thoái hóa đất
soil erosion	sự xói mòn đất
solar energy	năng lượng mặt trời
solid bone	xương đặc
solute	chất hòa tan
solution	dung dịch
solvent	dung môi
somatic	thuộc cơ thể
somatic cell	tế bào thân thể
somatic nervous system	hệ thần kinh thân
soot	bồ hóng
sort	sắp xếp
source	nguồn
specialized	chuyên môn hóa
speciation	sự hình thành loài
species	loài
species diversity	sự đa dạng loài
specific	đặc thù
specificity	tính đặc hiệu
specimen	mẫu
spectacular	ngạc mục
spectrum	phổ
sperm	tinh trùng
sperm duct	ống dẫn tinh
sperm nuclei	tiền nhân đực
spermatid	tinh tử
spermatocyte	tinh bào
spermatogenesis	sự sinh tinh
spermatophyte	thực vật có hạt
sphincter	cơ thắt
spike	tăng vọt
spill	tràn ra
spinal column	cột sống
spinal cord	tủy sống
spinal nerve	thần kinh cột sống
spindle	thoi
spindle fiber	sợi thoi
spleen	lá lách

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
splice	sự nối bện
splits	chia cắt
sponge	bọt biển
sponge bone	xương xốp
spongy layer	lớp xốp
spongy mesophyll	lục mô xốp
spongy tissue	mô xốp
spontaneous generation theory	học thuyết nảy sinh ngẫu phát
spontaneous mutation	sự đột biến ngẫu phát
sporangium	túi bào tử
spore	bào tử
spore reproduction	sự sinh sản bào tử
sporophyte generation	sự sinh thể bào tử
sporulation	sự hình thành bào tử
spot	đốm
sprain	bong gân
spray	phun mù
sputum	đờm
square	hình vuông
squid	con mực
stability	độ ổn định
stable	ổn định
stain	nhuộm màu
staining	sự nhuộm màu
stalk	cuống
stamen	nhị hoa
staminate flower	hoa đực
staphylococcus	tụ cầu khuẩn
starch	tinh bột
starfish	sao biển
statement	báo cáo
steady state	trạng thái ổn định
stem	cọng
stereomicroscope	kính hiển vi lập thể
stereoscope	kính lập thể
sterile	vô sinh
sterility	sự vô sinh
sterilization	sự triệt sản
sterilizing	vô trùng
sternum	xương ức
steroid	steroid
stethoscope	ống nghe
stigma	núm nhụy
stimulate	kích thích
stimuli	số nhiều của stimulus
stimulus	tác nhân kích thích
stinging cell	tế bào đốt

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
stock	thân chính
stolon	thân bò lan
stomach	dạ dày
stomata (stoma)	khí khổng
stops	vấu
storage	sự dự trữ
storage tissue	mô dự trữ
strains	căng
strand	sợi
stream	dòng
streptococcus	liên cầu khuẩn
streptomycin	streptomycin
striated muscle	cơ vân
strip	dải
strip cropping	trồng cây thành luống
stroma	chất đệm
structural formula	công thức cấu tạo
structure	cấu trúc
style	vòi nhụy
subsoil	tầng đất cái
subspecies	loài phụ
substance	chất
substrate	chất nền
succession	diễn thế
sucker	chồi rễ mút
sucrase	sucraza
sucrose	sucroza
suction pressure	áp suất hút
sulfa drug	thuốc sunfa
sulfur	lưu huỳnh
sulfur dioxide	lưu huỳnh đioxit
superior vena cava	tĩnh mạch chủ trên
surface tension	sức căng bề mặt
surgery	phẫu thuật
surrogate parent	người mang thai hộ
surround	bao quanh
survival	sự sống sót
survival of the fittest	quá trình chọn lọc tự nhiên
survive(d)	sống sót
suspension	huyền phù
sustainable use	sử dụng bền vững
suture	đường khâu
swamp	đầm lầy
sweet gland	tuyến mồ hôi
swim-bladder	bong bóng cá
symbiosis	sự cộng sinh
symbiotic	cộng sinh

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
sympathetic	giao cảm
sympathetic nervous system	hệ thần kinh giao cảm
symptom	triệu chứng
synapse	liên hợp thần kinh
synthesis	sự tổng hợp
synthesize	tổng hợp
synthetic circulation	tuần hoàn tổng hợp
systole	tâm thu
systolic pressure	huyết áp tâm thu
T	
tadpole	con nòng nọc
taiga	rừng taiga
tail fin	vây đuôi
tanker	tàu chở dầu
tap root	rễ cái
tapeworm	sán dây
tar	hắc ín
taste bud	bộ phận cảm nhận vị
taxonomy	nguyên tắc phân loại
Tay-Sachs disease	bệnh Tay-Sachs
technique	kỹ thuật
technology	công nghệ
telophase	kỳ cuối
temperate deciduous forest	rừng ôn đới lá rụng
temperate zone	ôn đới
temperate inversion	sự đảo nhiệt độ
template	tấm mẫu
tend to	có khuynh hướng
tendon	gân
tentacle	xúc tu
terminal bud	chồi ngọn
termite	con mối
terrace	chỗ đất đắp cao
terrestrial	trên mặt đất
terrestrial biome	quần xã trên mặt đất
territory	lãnh thổ
test cross	kiểm tra chéo
testis	tinh hoàn
testosterone	testosteron
tetanus	bệnh uốn ván
tetrad	tứ tử
tetraploid	thể tứ bội
thalassemia	bệnh thiếu máu
theory	lý thuyết
theory of use and disuse	thuyết sử dụng và không sử dụng
therapy	liệu pháp
thermal pollution	sự ô nhiễm nhiệt

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
thicker	dày hơn
third-level consumer	sinh vật tiêu thụ bậc ba
thoracic duct	ống ngực
thorax	ngực
threshold	ngưỡng
thrombin	thrombin
thromboplastin	thromboplastin
thrombosis	chứng huyết khối
thrombus	cục đông
thymine	tymin
thymus gland	tuyến ức
thyroid gland	tuyến giáp
thyroid-stimulating hormone (TSH)	hormon kích thích tuyến giáp (TSH)
thyroxine	thyroxin
tibia	xương chày
tissue culture	nuôi cấy mô
tissue fluid	dịch mô
tissue(s)	mô
tobacco	thuốc lá
ton	tấn
tongue rolling	sự uốn lưỡi
tonsil	amidan
tonsillitis	viêm amidan
tooth decay	sâu răng
tooth root	chân răng
toothpick	cái tăm
topsoil	tầng đất mặt
toxic	độc
toxin(s)	(các) độc tố
trace element	nguyên tố vi lượng
trachea	khí quản
tracheophyte	thực vật có mạch ống
trade-off	sự đánh đổi
traffic	sự lưu thông
trait(s)	(các) tính trạng
transcription	quá trình phiên mã
transduction	tải nạp
transfer	vận chuyển
transfer RNA (t RNA)	ARN vận chuyển (t ARN)
transformation	biến nạp
transfusion	sự truyền
transgenic	chuyển gen
translation	dịch mã
transmission	sự truyền dẫn
transmit	truyền dẫn
transpiration	sự thoát hơi nước
transpiration pull	cơ chế thoát hơi nước

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
transplant	sự ghép
transport system	hệ thống vận tải
transverse colon	tràng ngang
transverse section	mặt cắt ngang
trauma	chấn thương
treatment	sự điều trị
treat	điều trị
trend	xu hướng
trial	thử nghiệm
triceps	cơ ba đầu
trilobite	bộ ba thùy
translocation	sự chuyển vị
triple-beam balance	cân ba đòn
triplet code	mã bộ ba
triploid	tam bội
trophic level	bậc dinh dưỡng
tropical rain forest	rừng mưa nhiệt đới
tropical zone	miền nhiệt đới
tropism	tính hướng
trypsin	trypsin
tuber	củ
tuberculosis	bệnh lao phổi
tubing	hệ ống
tubule	tiểu quản
tumor	khối u
tundra	lãnh nguyên
turbidity	độ đục
turgid	trương
turgor pressure	áp suất trương
Turner's syndrome	hội chứng Turner
typhoid	bệnh thương hàn
U	
ulcer	chỗ loét
ulna	xương trụ
ultracentrifuge	máy siêu ly tâm
ultrafiltration	siêu lọc
ultrasound	siêu âm
ultraviolet light	ánh sáng tử ngoại
umbilical cord	dây rốn
umbilicus	rốn
undergo	trải qua
unicellular	đơn bào
universal recipient	người nhận truyền máu phổ thông
unsaturated fats	chất béo không bão hoà
uracil	uraxin
uranium	urani

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
urban desert	sa mạc đô thị
urbanization	sự đô thị hóa
urea	urê
urease	urease
ureter	niệu quản
urethra	niệu đạo
uric acid	axit uric
urinary bladder	bọng đái
urinary system	hệ tiết niệu
urine	nước tiểu
uterine lining	nội mạc tử cung
uterus	tử cung
utilize	tận dụng
V	
vacant	khuyết
vaccinated	được chủng ngừa
vaccination	tiêm chủng
vaccine	vắc-xin
vacuole(s)	không bào
vagina	âm đạo
valid	có hiệu lực
valine	valin
valuable	quý giá
valve	van
vane	cánh quạt
variability	tính biến động
variable	biến động
variable factor	nhân tố biến động
variation	sự biến dị
variegated leaf	lá lẫn màu
variety	loại
various	thuộc về nhiều loại
vas deferens	ống dẫn tinh
vascular bundle	bó mạch
vascular cylinder	trụ mạch
vascular plant	cây có mạch
vascular ray	tia mạch
vascular system	hệ mạch
vascular tissue	mô mạch
vasoconstriction	sự co mạch
vasodilation	sự giãn mạch máu
vasopressin	vasopresin
vector	vectơ
vegetation	thảm thực vật
vegetative propagation	nhân giống thực vật
vein	tĩnh mạch
vena cava	tĩnh mạch chủ

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
venereal disease	bệnh hoa liễu
venous flow	luồng tĩnh mạch
ventral	ở bụng
ventral blood vessel	mạch máu bụng
ventral nerve cord	dây thần kinh bụng
ventral root	rễ bụng
ventricle	tâm thất
venule	mạch nhỏ
Venus flytrap	cây bắt ruồi
vertebra(e)	(các) đốt sống
vertebral column	cột sống
vertebrate(s)	động vật có xương sống
vesicle	túi
vessel	mạch
vestigial	xương cụt
vestigial	còn vết tích
vigorously	mãnh liệt
villi	các nhung mao
villus	nhung mao
viral disease	bệnh do virus
virus	virus
viscera	nội tạng
visceral muscle	cơ nội tạng
visible spectrum	phổ thấy được
vital	cần cho sự sống
vital capacity	dung tích sống
vitamin	vitamin
viviparous	sinh con
vocal cords	dây thanh âm
volume	thể tích
voluntary action	hành động tự nguyện
voluntary behavior	hành vi tự nguyện
voluntary muscle	cơ tùy ý
volunteer	người tình nguyện
W	
waiting	chờ
walnut	quả óc chó
warm-blooded	máu nóng
warning coloration	màu sắc cảnh báo
waste	chất thải
water potential	thế nước
water vascular system	hệ mạch nước
water-cycle	chu trình nước
wavelength	bước sóng
wax layer	lớp sáp
weasel	con chồn
weather	thời tiết

Living Environment Glossary - High School Level

ENGLISH	VIETNAMESE
weathering	sự phong hóa
web	lưới
weed killer	chất diệt cỏ dại
wetland	đất ngập nước
wet-mount slide	miếng kính giữ mẫu vật ướt
whale	cá voi
wheat	lúa mì
white blood cell	bạch huyết cầu
white corpuscle	bạch cầu
white matter	chất trắng
whole blood	máu toàn phần
whooping cough	ho gà
wildlife conservation	bảo tồn động vật hoang dã
wilt	tàn héo
wind break	vật chắn gió
wind erosion	sự thổi mòn
wind pollination	sự thụ phấn nhờ gió
windpipe	khí quản
wingspan	sải cánh
within	bên trong
womb	dạ con
woody fiber	thớ gỗ
woody stem	thân gỗ
woolly mammoth	voi ma mút lông xoăn
worker bee	ong thợ
worm	con giun
X	
xanthophyll	hoàng thể tố
xanthoproteic test	xét nghiệm xanthoprotein
X-chromosome	nhiễm sắc thể X
xylem	chất gỗ
Y	
Y-chromosome	nhiễm sắc thể Y
yeast	nấm men
yeast fermentation	sự lên men bằng nấm men
yolk	noãn hoàng
yolk sac	túi noãn hoàng
Z	
zonation	sự phân đới
zooplankton	động vật phù du
zygote	hợp tử